

Streszczenie Popularnonaukowe

Współcześnie, w dobie wciąż rozwijającej się informatyki, niewiele osób zastanawia się nad procesem powstawania i obiegu dokumentów w instytucjach. Tworzenie dokumentu w komputerze, umożliwiające nawet wielokrotnie nanoszenie w jego treści poprawek sprawia, iż cały proces jest dla większości z nas rzeczą prostą i oczywistą.

W starożytności proces od momentu powstania idei dokumentu do jego archiwizacji w archiwach instytucjonalnych lub przydomowych był zdecydowanie trudniejszy. Skryba starożytnej Babilonii, otrzymując polecenie spisania dokumentu, musiał znać kilka podstawowych faktów: typ transakcji, do której należało wybrać odpowiedni formularz, imiona osób uczestniczących w transakcji, świadków; miejsce i czas sporządzenia dokumentu. Na podstawie tych informacji starożytny skryba formował z gliny tabliczkę dostosowaną kształtem i wielkością do powierzonego mu zlecenia. Każda zmiana w treści dokumentu, celowa lub nie, każda pomyłka, wiązała się koniecznością spisania nowego dokumentu, albo usunięcia poprzez zatarcie (współcześnie określamy to razurą) niechcianej lub błędnej treści na właściwą.

Celem projektu jest prześledzenie tego procesu na podstawie licznej grupy duplikatów dokumentów pochodzących z archiwów instytucjonalnych i prywatnych z obszaru starożytnej Babilonii z I tysiąclecia przed Chrystusem. Badania nad tym, niezbadanym obszarem historii starożytnej Mezopotamii prowadzone będą wielokierunkowo, rozpoczynając od określenia cech zewnętrznych – fizycznych dokumentów (format, kształt, rozmiar, uszkodzenia) poprzez studia nad cechami wewnętrznymi (formularz, gramatyka, słownictwo, paleografia, sfragistyka, genealogia, prozopografia).

Badania wniosą nowe spojrzenie na proces redakcji dokumentów i poszerzą wiedzę o obiegu i archiwizacji dokumentów w starożytności (jak często sporządzano duplikaty, z jakiej kategorii, etc.). Możliwe będzie także dokonanie porównania starożytnych i współczesnych metod archiwizacji dokumentów.